

ГАЗЕТА

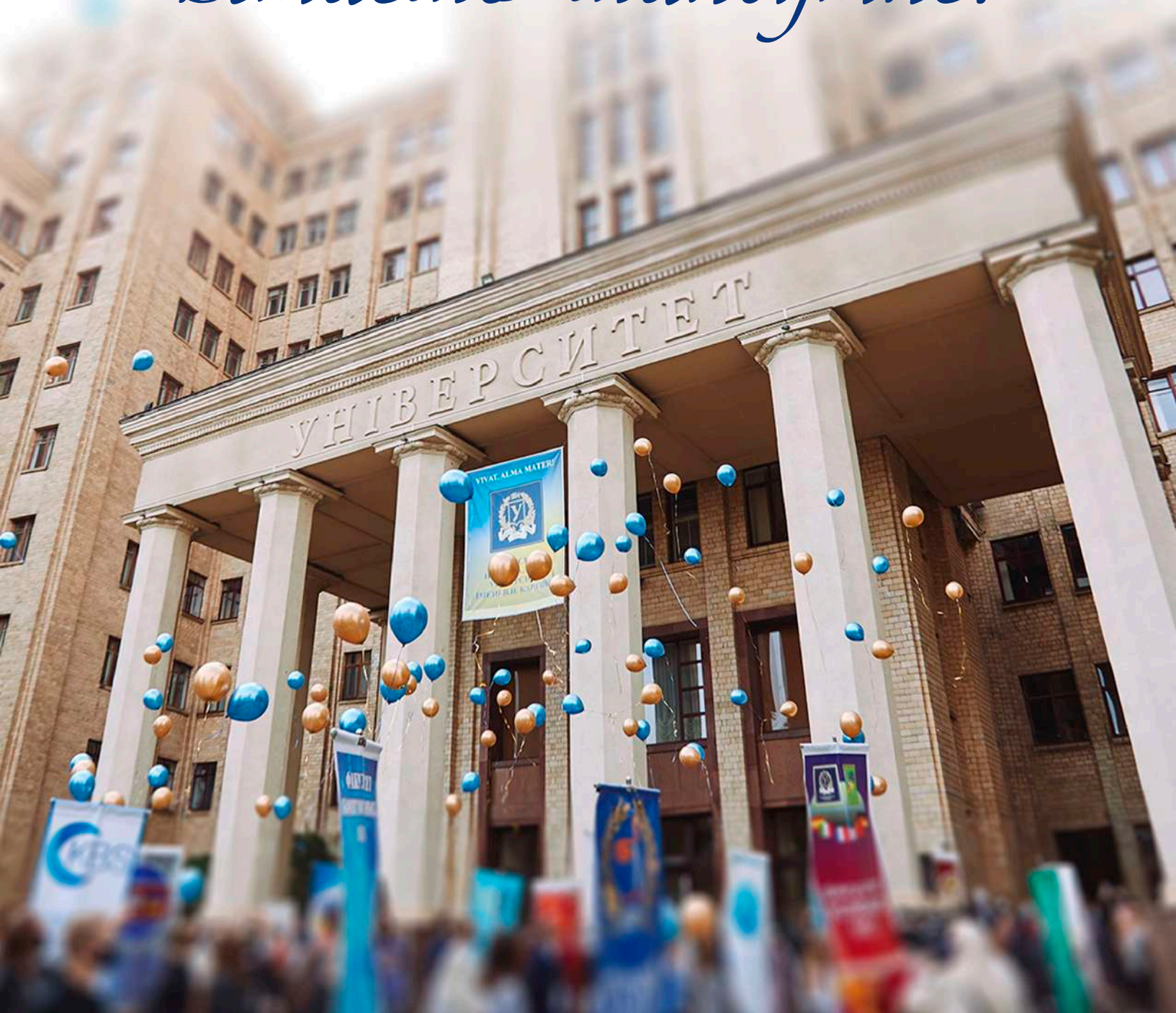
КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 8 від 13 червня 2025 року

*Магістри 2025 –
гордість Каразінською!
Вітаємо майбутнє!*

КОЛОНКА РЕКТОРА

ДОРОГІ ВИПУСКНИКИ, ШАНОВНА УНІВЕРСИТЕТСЬКА СПІЛЬНОТО!

Ми переживаємо особливий момент – урочистий, емоційний, зворушливий. Момент, коли наші студенти стають випускниками, коли завершується один етап життя і починається новий, сповнений викликів, надій та великих можливостей.

Дорогі випускники, сьогодні ви залишаєте стіни Каразінського університету – закладу, який став для вас другим домом. Тут ви росли, шукали, помилялись, відкривали нове, здобували знання й силу духу. Ви формувалися як особистості – у стінах аудиторій, у дискусіях з викладачами, в натхненних пошуках істини. І сьогодні, перегортаючи цю важливу сторінку, ви берете з собою не лише диплом, а й частинку нашого спільного дому.

Ми віримо у вас. У ваш розум, ваші серця, вашу стійкість. Світ непростий – особливо зараз, коли Україна бореться за своє майбутнє. Але саме ви – нове покоління, яке зможе побудувати вільну, сильну, гідну державу. Ми пишаємося вами.

Хочу щиро подякувати всій університетській спільноті: викладачам, науковцям, адміністрації, співробітникам, студентам і батькам. Разом, навіть у найскладніші часи, ми зберігали академічну гідність, підтримували одне одного, творили майбутнє Каразінського. Завдяки вашій праці, вашій відданості, університет живе, розвивається і залишається осередком свободи думки й високих стандартів освіти.

Дорогі випускники, нехай шлях, який ви обираєте, буде світлим. Нехай знання, отримані в Каразінському, стануть для вас надійною опорою. Нехай серце завжди пам'ятає: ви – частина великої каразінської родини.

*З вірою в кожного та кожна з вас,
з повагою та вдячністю –
Ректор Каразінського університету
Тетяна КАГАНОВСЬКА.*

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

26 травня в Каразінському відбулося традиційне засідання Вченої ради університету. На початку заходу ректор Тетяна Кагановська привітала університетську спільноту з Днем науки, подякувала захисникам і захисницям за можливість працювати й творити українську науку у вільному Харкові, а також вручила дипломи докторів філософії випускникам ННІ «Інститут державного управління».

Відбулося урочисте нагородження каразінців з нагоди 220-ї річниці відкриття університету та з нагоди Дня науки. Пані ректор вручила почесні грамоти й подяки Міністерства освіти і науки України за ініціативу та наполегливість, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків, вагомий особистий внесок у розвиток сфери освіти й науки України та з нагоди 220-ї річниці відкриття Каразінського університету:

Анні Чхейло, директору навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут»;

Лідії Стародубцевій, професору кафедри медіакомунікацій соціологічного факультету;

Ользі Глущенко, завідувачу кафедри фінансів, банківської справи та страхування економічного факультету.

За бездоганну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання службових обов'язків, вагомий особистий внесок у розвиток сфери освіти і науки України та з нагоди Дня науки нагрудним знаком МОН України «За наукові та освітні досягнення», почесною грамотою та подяками МОН України нагороджено:

- Сергія Литовченка, декана історичного факультету;
- Сергія Литовченка, професора кафедри матеріалів

реакторобудування та фізичних технологій навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

- Дениса Коваленка, директора навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія»;
- Євгена Григоренка, доцента кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету;
- Юрія Ісиченка, професора кафедри історії української літератури філологічного факультету;
- Олександра Каграманяна, заступника директора навчально-наукового інституту міжнародної освіти;
- Олександра Кириченка, професора кафедри неорганічної хімії хімічного факультету;
- Олександра Козлова, доцента кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету;
- Світлану Яновську, доцента кафедри прикладної психології

факультету психології.

- Почесними грамотами Харківської обласної державної (військової) адміністрації нагороджено:
- Катерину Борисенко, доцента кафедри фізичної географії та картографії факультету геології, географії, рекреації і туризму;
- Віталія Червоного, доцента кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».
- Подяку голови Харківської обласної державної (військової) адміністрації оголошено:
- Олегу Боцулі, доценту кафедри фізичної і біомедичної електроніки та комплексних інформаційних технологій факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;
- Антону Овчаренку, доценту кафедри комп'ютерної фізики навчально-наукового інституту комп'ютерної фізики та енергетики.

ПОДІЇ

- За сумлінну плідну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти та з нагоди Дня науки грамоти Харківської обласної ради й подяки голови Харківської обласної ради вручили:
- Золтану Зиману, професору кафедри фізики твердого тіла фізичного факультету;
- Надії Морозовій, завідувач кафедри менеджменту, бізнесу та професійних комунікацій навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут»;
- Роману Борисову, доценту кафедри соціології соціологічного факультету;
- Валерії Ніколаєнко, доценту кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови факультету іноземних мов.
- Почесною грамотою Харківської міської ради за сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти та з нагоди Дня науки нагороджено:
- Ігоря Білецького, доцента кафедри теорії культури і філософії науки філософського факультету;
- Олену Гололобову, доцента кафедри екологічного моніторингу та заповідної справи навчально-наукового інституту екології;
- Євгену Кіосі, старшому викладачу кафедри генетики і цитології біологічного факультету.

Подяку міського голови оголошено:

- Вікторії Кулешовій, професору кафедри освітніх технологій та охорони праці Бахмутського навчально-наукового професійно-педагогічного інституту;

- Світлані Пустогвар, доценту кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу».

Подяку ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди Дня Науки доценту закладу вищої освіти кафедри вищої математики та інформатики факультету математики і інформатики Олені Аршаві.

Почесною відзнакою «Медаль імені В. Н. Каразіна» за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток Каразінського університету та з нагоди 80-річчя від дня народження нагороджено професора кафедри теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця фізичного факультету Олександра Ковальова.

Підсумком церемонії нагородження стало вручення подяк Міністерства освіти і науки України колективу Каразінського університету за високу публікаційну активність у наукових журналах Scopus та Web of Science і високий відносний показник виконання міжнародних наукових грантів у 2019–2023 роках. Іменні подяки МОН України за експертизи завершених проєктів отримали професор ННІ «Фізико-технічний факультет» Ігор Гірка та доцент кафедри фізичної хімії хімічного факультету Ніка Крикля.

У межах засідання члени Вченої ради ухвалили рішення про присвоєння вчених звань і погодили кадрові питання. Ірина Штеймільер, начальник управління міжнародних відносин, доповіла про реалізацію заходів з міжнародної діяльності університету.

Відповідно до порядку денного Вчена рада затвердила низку положень про структурні підрозділи та рішення щодо оптимізації структури університету. Серед інших питань розглянули:

- затвердження Положення про програми з присвоєнням часткових кваліфікацій або мікрокваліфікацій в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна;
- затвердження нових освітніх програм та навчальних планів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
- затвердження освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм та навчальних планів першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти у нових редакціях;
- затвердження Розподілу ліцензованого обсягу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за освітніми програмами та формами навчання для провадження освітньої діяльності з 2025/2026 навчального року в новій редакції;
- викладення в новій редакції Правил прийому на навчання до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для здобуття вищої освіти в 2025 році;
- затвердження сертифікатних освітніх програм;
- утворення в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна низки разових спеціалізованих вчених рад;
- затвердження до друку та розміщення в мережі «Інтернет» низки навчально-методичних і наукових видань.

Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Каміла РАХМАТІЛЛАСВА.

ВІТАЄМО!

РЕКТОР ТЕТЯНА КАГАНОВСЬКА ВІДЗНАЧЕНА НАЦІОНАЛЬНОЮ ПРЕМІЄЮ «ЖІНКА УКРАЇНИ»

29 травня 2025 року спільнота Каразінського університету привітала ректора Тетяну Кагановську з перемогою у номінації «Освіта: Вища» Національної премії «Жінка України» у 2025 році, що відзначає тих, хто своєю діяльністю змінює нашу країну й світ.

Пані Тетяна – перша жінка-ректор в історії Каразінського університету. З початку повномасштабної війни вона очолює один із найстаріших та найпрестижніших закладів вищої освіти України, зосереджуючи свої зусилля на забезпеченні безперервності освітнього процесу, збереженні

наукового потенціалу університету, відновленні інфраструктури, пошкодженої внаслідок бойових дій, розвитку міжнародної співпраці та залученні партнерської підтримки.

Премія «Жінка України» – це не лише знак високого визнання, а й свідчення довіри до лідерства, сили та стратегії, спрямованих на збереження й майбутнє української освіти.

Каразінська університетська спільнота щиро вітає Тетяну Кагановську з цією почесною нагородою і пишається її здобутками!

УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНІЯ ВИПУСКУ МАГІСТРІВ

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУЛАСЯ УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНІЯ ВИПУСКУ МАГІСТРІВ

У Каразінському університеті відбулася урочиста церемонія випуску магістрів. Захід засвідчив завершення важливого етапу академічного шляху молодих фахівців, які попри складні воєнні умови стали прикладом сили духу, незламності освіти та гідності наукової спільноти України.

У своїй вітальній промові ректор університету Тетяна Кагановська підкреслила вагомість цього моменту як для кожного випускника особисто, так і для всієї університетської спільноти: «Сьогоднішній день – це не лише підсумок років наполегливої праці, але й свідчення незламності духу, сили знань та єдності нашої академічної родини»

До привітань також долучилися декан медичного факультету Тетяна Лядова, голова Студентської ради університету Софія Панасюк та голова профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів Олександр Пелюх. У своїх

зверненнях вони висловили вдячність випускникам за активну участь у житті університету, за академічну сумлінність, громадянську позицію та відданість університетським цінностям

Під час церемонії було відзначено найкращих випускників-магістрів освітньо-наукових програм чотирьох факультетів та навчально-наукових

інститутів. За високі досягнення у навчанні, науковій і дослідницькій діяльності, участь у громадському житті, а також за збереження та примноження традицій Каразінського університету відзнаки отримали:

- Анна Захарова, випускниця медичного факультету;

УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНІЯ ВИПУСКУ МАГІСТРІВ

- Семен Кононенко, випускник фізичного факультету;
- Микита Прудь, випускник хімічного факультету;
- Джон Сундарсінгх Жозефін Еліот, випускниця медичного факультету;
- Микита Москвітін, випускник навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет».

Від імені випускників до присутніх звернулися Джон Сундарсінгх Жозефін Еліот та Микита Москвітін. Вони подякували професорсько-викладацькому складу, адміністрації та всій університетській спільноті за підтримку, знання та можливість зростати навіть у таких складних умовах.

Музичний супровід заходу забезпечили університетський оркестр «Karazin Orchestra» (художній керівник – Тетяна Богатирьова) та академічний хор «Ad libitum» під керівництвом Ксенії Підопригори, які створили атмосферу урочистості та натхненності.

Попри всі виклики сьогодення, Каразінський університет продовжує впевнено виконувати свою місію – готувати висококваліфікованих фахівців, науковців і лідерів, здатних розвивати й формувати майбутнє України.

ПОДІЇ

НАГОРОДЖЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Під час засідання ректорату в Каразінському відбулося нагородження працівників університету.

За багатолітню плідну працю на освітянській ниві, вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців з пріоритетних напрямів науки і техніки, зміцнення творчих зв'язків з Національною академією наук України та з нагоди 220-річчя від часу заснування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відзнакою Національної академії наук України «Талант, натхнення, праця» нагороджено директора навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Пилипа Кузнецова.

Подяку ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за активну участь в організації та проведенні семінарів, презентацій та майстер-класів для студентів у межах Karazin Career Week 2025 оголошено:

- доценту кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» Ірині Бітнер;
- заступнику директора навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» Володимирі Золотарьову;
- старшому викладачу кафедри математичного моделювання та аналізу даних навчально-наукового інституту комп'ютерних наук та штучного інтелекту Владиславу Коршенку;
- завідувачу навчально-дослідної лабораторії аналітичних екологічних досліджень навчально-наукового інституту екології Анні Липчанській;
- старшому лаборанту з вищою

- освітою кафедри нової та новітньої історії історичного факультету Тетяні Літвінової;
  - доценту кафедри управління та адміністрування навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Каріні Пановій;
  - доценту кафедри прикладної психології факультету психології Євгенії Скворчевській;
  - старшому викладачу кафедри міжнародних відносин навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Ганні Федоровій.
  - старшому викладачу кафедри міжнародних відносин навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Ганні Федоровій.
  - старшому викладачу кафедри фізичного виховання та спорту Леоніду Акініну;
  - старшому викладачу кафедри фізичного виховання та спорту Юрію Дудніку;
  - викладачу кафедри фізичного виховання та спорту Олександрі Іщенко;
  - старшому викладачу кафедри фізичного виховання та спорту Анатолію Мананчикову;
  - здобувачу вищої освіти факультету геології, географії, рекреації і туризму Павлу Пенкіну.
- Вітаємо каразінців, зичимо наснаги, нових здобутків і успіхів!

Текст: Маргарита МОРОЗ.
Фото: Каміла РАХМАТІЛЛАСВА.

РЕЗУЛЬТАТИ ЩОРІЧНОЇ ВИСТАВКИ-КОНКУРСУ НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У Каразінському відбулася щорічна XXIV виставка-конкурс навчальної та наукової літератури. 12 травня 2025 року журі за результатами голосування одноголосно ухвалили відзначити переможців конкурсу:

За напрямом «Навчальна література для вищої школи»

Дипломом I ступеня – за комплект навчальних посібників:

«Міжнародне право прав людини»: підручник професора, завідувачки кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Тетяни Сироїд, доцента кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Ліни Фоміної;

«Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини»: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання професора, завідувачки кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Тетяни Сироїд, доцента кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Ліни Фоміної.

Дипломом II ступеня – за комплект навчальних посібників:

«Здоров'я, безпека та добробут»: підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти доцента кафедри генетики і цитології біологічного факультету Ольги Тагліної;

«Здоров'я, безпека та добробут» 6 клас: робочий зошит доцента кафедри генетики і цитології біологічного факультету Ольги Тагліної.

Дипломом III ступеня – за навчальний посібник:

«Економічна статистика»: навчальний посібник – колектив авторів кафедри статистики, обліку та аудиту та кафедри економічної теорії та економічних методів управління економічного факультету за редакцією: Оксани Нестеренко, Володимира Соболева, Тетяни Чалої.

За напрямом наукова література (монографії)

Дипломом I ступеня – за монографію:

«Formation and temperature stability of the liquid phase in thin-film systems»: колектив авторів кафедри експериментальної фізики фізичного факультету у складі: провідного науково співробітника Сергія Дукарова, старшого наукового співробітника Сергія Петрушенка, провідного наукового співробітника Сергія Богатиренка, доцента Володимира Сухова.

Дипломом II ступеня – за колективну монографію:

«Сучасні комунікативні простори: спроба соціологічної концептуалізації»: колективна монографія за редакцією професора кафедри соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету Вілія Бакірова.

Дипломом III ступеня – за монографію:

«Terahertz laser beams: formation, transmission and control»: колектив авторів кафедри квантової радіофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем у складі доцента Андрія Дегтярьова, доцента Миколи Дубініна, професора, завідувача кафедри Вячеслава Маслова, старшого наукового співробітника Владислава Сенюти.

Щірі вітання переможцям!

ПРЕДСТАВНИКИ ННІ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ» – СЕРЕД ПРИЗЕРІВ КОНКУРСУ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ ЯДЕРНОЇ НАУКИ, АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ «АТОМНІ ІННОВАТОРИ–2025»

22 травня 2025 року пройшов фінал конкурсу наукових проєктів у сфері ядерної науки, атомної енергетики та промисловості «Атомні інноватори–2025».

На конкурс надійшло 9 заявок від представників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут», НТУ «Харківський політехнічний інститут», Українського державного університету науки і технологій, філії «ВП «Атомпроєктінжиніринг» та інших підрозділів НАЕК «Енергоатом». У номінації «Наукове дослідження» було представлено 3 проєкти, а в номінації

«Прикладна розробка» – 6.

Вітаємо представників Каразінського, зокрема старшого наукового співробітника ННІ «Фізико-технічний факультет» Івана Якименка з другим місцем у номінації «Прикладна розробка» з проєктом «Експериментальна установка ПЕТ-КТ». Доцентка кафедри прикладної фізики та фізики плазми ННІ «Фізико-технічний факультет» Інна Афанасьєва посіла друге місце в номінації «Наукове дослідження» за дослідження методу ізотопного розбавлення для визначення масової частки бору в боровмісних сполуках з використанням ICP MS.

Зичимо подальших успіхів і перемог!

ІНВЕСТИЦІЇ В МАЙБУТНЄ

КАРАЗІНСЬКИЙ ПІДПИСАВ МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ ТА ВЗАЄМОДІЮ З ПІВНІЧНО-СХІДНИМ МІЖРЕГІОНАЛЬНИМ УПРАВЛІННЯМ ДЕРЖПРАЦІ

Керівництво трьох провідних закладів вищої освіти Харкова, серед яких був і Каразінський університет, зустрілися з начальником Північно-Східного міжрегіонального управління Держпраці Олександром Розумним.

Каразінський університет представляла ректор Тетяна Кагановська.

Під час зустрічі було підписано Меморандум про співпрацю та взаємодію з Північно-Східним міжрегіональним управлінням Держпраці.

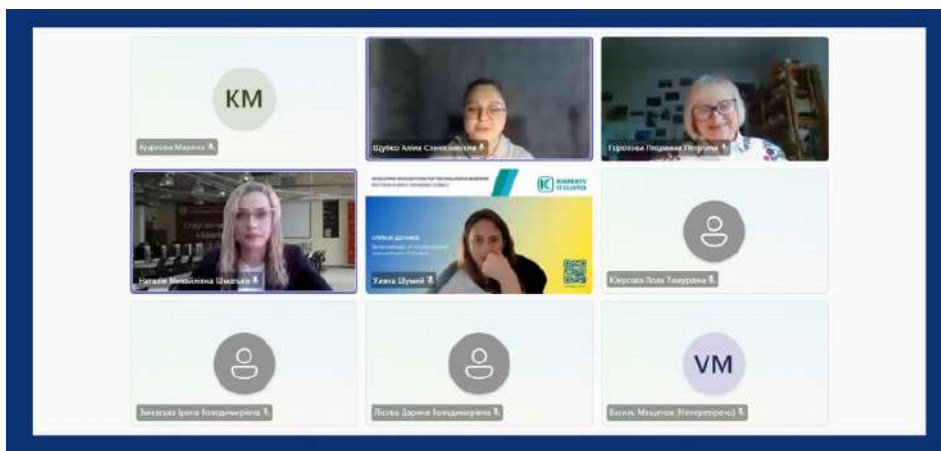
Підписаний документ стане ефективною платформою для розвитку міжінституційної взаємодії,

вдосконалення системи підготовки кадрів і практичної реалізації державної політики у сфері охорони праці.

ДОСЯГНЕННЯ!

СТУДЕНТКА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ АЛІНА ЩУБКО ЗДОБУЛА ПЕРЕМОГУ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ФЕСТИВАЛІ ІННОВАЦІЙ–2025

спрямований на екологічні рішення та сталий розвиток, отримав високу оцінку експертного журі та був відзначений дипломом переможця I ступеня в номінації MVP у категорії «Екологія та сталий розвиток».

Щиро вітаємо Аліну з блискучим досягненням і бажаємо нових звершень на шляху до реалізації інноваційних ідей!

22 травня 2025 року студентка другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Каразінського університету Аліна Щубко успішно представила

свій стартап-проект EcoPot у фіналі Всеукраїнського фестивалю інновацій–2025.

Захід, який було організовано Стартап центром SPARK НТУ «ХП», зібрав найперспективніші інноваційні ідеї з усієї країни. Проект EcoPot,

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КАРАЗІНСЬКИЙ ПІДПИСАВ МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ З АССРА METROPOLITAN UNIVERSITY (ГАНА)

Підписано меморандум про співпрацю між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та Accra Metropolitan University (Гана).

Угода передбачає розвиток академічного обміну, спільні наукові дослідження, освітні програми та зміцнення міжкультурного діалогу.

Підписання меморандуму стало важливим кроком у розширенні міжнародного партнерства Каразінського університету, який відкриває нові можливості для студентів і викладачів обох закладів.

ВІТАЄМО!

ШАХОВИЙ ТРИУМФ ПЕРШОКУРСНИКА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Роман Дегтярьов, студент першого курсу Каразінського інституту міжнародних відносин та туристичного бізнесу, виборов перше місце на міжнародному шаховому турнірі «Sofia Spring», що проходив 23–29 травня у столиці Болгарії – місті Софія.

Щиро вітаємо Романа з гідною перемогою та бажаємо нових досягнень на світовій шаховій арені!

ОСВІТА

ПРЕДСТАВНИКИ ННІ «УПА» ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ПРОЄКТНІЙ ЗУСТРІЧІ ЗА ЕРАЗМУС+ ПРОЄКТОМ CRED4TEACH

У місті Таллінн 26–27 травня відбулася важлива зустріч за проектом «Мікрокваліфікації на основі MOOC для професійного розвитку викладачів» CRED4TEACH. На зустрічі підбивали підсумки другого року виконання проекту, зокрема готовність академічної, технічної та адміністративної інфраструктури до пілотного навчання викладачів на рівні мікрокваліфікацій.

Представники 7 країн проаналізували поточний стан і визнали, що загалом робота проводиться згідно з планом. Від Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на зустрічі були заступник директора ННІ «УПА» Олександр Купріянов і керівник медіастудії Олександр Присяжний.

Учасники проекту з Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, зокрема, розробили мікрокваліфікацію «Ефективне online навчання», що складається з 6 курсів, кожний по 1 ЕКТС:

MOOC 1: Розробка комплексу цифрових освітніх ресурсів;

MOOC 2: Оцінювання навчальних досягнень у цифровому середовищі;

MOOC 3: Підвищення інтересу студентів до навчання;

MOOC 4: Штучний інтелект в освітньому процесі;

MOOC 5: Створення навчального відеоконтенту;

MOOC 6: Етикет і безпека в цифровому освітньому середовищі.

АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТІ ПАЛЕРМО

Протягом травня 2025 року викладачі факультету іноземних мов: доценти Ірина Холмогорцева, Анна Котова та Ганна Гусева – взяли участь у програмі академічної мобільності та пройшли стажування в Університеті Палермо (Італія).

Кураторами стажування виступили професор Олег Румянцев та професор Сімона Меркантіні.

Під час візиту викладачі провели робочу зустріч з партнерами щодо результатів програми. Серед обговорених питань:

- процес обирання студентів для проходження академічної мобільності;
- процес обрання науково-педагогічного персоналу для проходження академічної мобільності та підписання договору про стажування;
- правила написання навчального договору студентами (обрання релевантних курсів, що є узгодженими із навчальним планом студентів та робочою програмою дисциплін);
- процедура визнання результатів навчання за академічною мобільністю у приймаючому університеті (автоматичне визнання, гнучке визнання).

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша професор Олександр Ребрій та завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови доцент Олена Морозова проходили стажування на факультеті гуманітарних наук та дослідження культурної спадщини Університету Палермо з 12 до 16 травня 2025 року.

Протягом тижня учасники академічної мобільності вивчали практики навчання перекладу, англійської як другої (L2) та третьої (L3) іноземної мови, а також методики викладання англійської як іноземної (EFL), здійснювали обмін досвідом з методики викладання університетських дисциплін перекладознавчого, мовознавчого та культурознавчого циклу, знайомились із специфікою формування змісту освітніх програм у сфері перекладознавства, викладання іноземних мов і культур, обговорювали перспективи запровадження спільних проєктів.

Отримана інформація буде інкорпорована в курси, які забезпечують кафедри, представлена на методичних семінарах та конференціях, що їх проводить факультет іноземних мов.

Крім цього, у період з 19 до 26 травня 2025 року науково-педагогічні працівники факультету іноземних мов: Ірина Авдєєнко, Ольга Матвійчук та Ірина Кіріяченко – також взяли участь у програмі академічної мобільності з викладання в Університеті Палермо (Італія).

У межах візиту відбулися зустрічі з викладачами, керівництвом факультету, а також представниками міжнародного офісу сторони, що приймала.

Основними напрямками обміну стали: обговорення підходів до викладання іноземних мов, інтернаціоналізація освітніх програм, налагодження міжуніверситетської співпраці та участь у міждисциплінарних проєктах.

У межах програми мобільності викладачі провели низку занять для студентів Університету Палермо, під час яких поділилися власним досвідом і сучасними методиками викладання іноземних мов.

Кожне стажування викладачів факультету іноземних мов стало важливим кроком у розвитку міжнародної співпраці факультету та університету, відкрило нові можливості для реалізації спільних ініціатив та зміцнило партнерські зв'язки між Казанським університетом і Університетом Палермо.

Серед перспектив співпраці з університетом Палермо – актуальна спільна робота над проєктом цифровізації освіти, створення на базі платформи LMS Moodle Університетів Палермо та Казанського університету курсів загальним обсягом 1-3 кредити ЄКТС для можливості перезарахування основних і вибіркокових дисциплін, що у подальшому сприятиме формуванню ґрунту для подвійних дипломів.

Окрім того, за допомогою майбутнього приєднання до ініціативи створення спільних цифрових курсів на платформі LMS Moodle буде поліпшено професійну підготовку майбутніх викладачів та перекладачів і здійснено підвищення кваліфікації кадрів на факультеті іноземних мов університету.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

«БІЛЬШІСТЬ ОДНОКЛАСНИКІВ КАЗАЛИ, ЩО МРІЮТЬ БУТИ ВЧИТЕЛЯМИ, ВОДІЯМИ, КОСМОНАВТАМИ, А Я ВІДПОВІВ, ЩО ХОЧУ БУТИ ВІНАХІДНИКОМ!» – ІНТЕРВ'Ю З ВИПУСКНИКОМ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ МИКИТОЮ ПРУДЕМ

Щороку Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна випускає сотні молодих фахівців, які впевнено крокують у науку, професію та життя. Та серед усіх цих імен особливо виділяються ті, хто не просто навчався, а горів своїм напрямом, хто не тільки засвоював знання, а й творив нове, досліджував, шукав відповіді на складні питання. У 2025 році таким випускником став Микита Прудь – студент хімічного факультету, який протягом усього навчання вражав викладачів і одногрупників своєю цілеспрямованістю, любов'ю до науки та глибоким розумінням предмету.

– Як саме виникла ваша цікавість до хімії ще до вступу на факультет?

– У дитинстві мені дуже подобався мультсеріал «Качині історії». Там був один персонаж, який міг побудувати будь-яку машину, спаяти будь-який прилад і навіть декілька разів створював машину часу. Саме тоді я вирішив, що хочу стати винахідником.

Дуже добре пам'ятаю, як у третьому класі в нашій школі запитували, ким ми хочемо стати. Більшість однокласників тоді казали, що мріють бути вчителями, водіями, космонавтами... А я відповів, що хочу бути винахідником. У молодшій школі мені подобалася математика. Але в сьомому класі, коли з'явилися хімія, біологія й фізика, мої уподобання змінилися. Одного разу, після уроку хімії, ми з однокласником підійшли до вчительки, щоб запитати, що таке поліуретан – і тоді все й

почалося. Мені запропонували взяти участь у шкільній олімпіаді з хімії, на якій, на власний подив, я посів перше місце.

Після цього я так само несподівано переміг на районній олімпіаді – абсолютно без підготовки. У наступному семестрі в нас змінився вчитель хімії, і тоді вже почалася серйозна підготовка. Восьмий і дев'ятий класи я закінчив із першим місцем на обласній олімпіаді з хімії.

Після цього все вже було вирішено: іншого шляху, окрім як хімія, для мене не існує.

– Який розділ хімії вам найбільше подобається і з яким було найцікавіше працювати?

– Ще зі школи знав, що точно не хочу займатися органічною хімією. Фізичної хімії взагалі боявся. Тому це питання залишалося для мене відкритим упродовж перших кількох років навчання на хімічному факультеті.

За перші три роки я встиг попрацювати в лабораторіях трьох кафедр: неорганічної хімії, фізичної хімії та хімічної метрології. Спробувавши кілька різних напрямів, я зрозумів, що фізичної хімії насправді не так уже й боюся.

У кінці третього курсу, який припав уже на весну 2022 року, я зацікавився комп'ютерною хімією. Бажання займатися наукою було, а от можливостей – ні. Тому комп'ютерна хімія, яка не потребує постійної присутності в лабораторії, виявилася очевидним вибором.

Уже пізніше я зрозумів, що саме ця галузь чудово поєднує все найцікавіше, що мені подобається: фізичну хімію, хімічне матеріалознавство, біохімію,

біофізику – і ще багато чого, що навіть складно уявити.

Тож якщо відповісти коротко, я б сказав: комп'ютерна хімія. Але все ж таки більшою мірою я вважаю себе фізхіміком.

– Згадайте науковий проєкт або практичне дослідження, яке стало для вас найзначущим під час навчання.

– Однозначну відповідь дати складно, адже було дуже багато проєктів, з яких щось для себе взяв. Як приклад, курсова робота з молекулярного моделювання. Саме під час її написання, як я вважаю, навчився працювати з літературними джерелами та шукати потрібну інформацію.

Якщо говорити про найзначущіший проєкт, то, мабуть, це проєкт, пов'язаний із молекулярно-динамічним моделюванням гібридних «розумних» наночастинок. Він послідовно переріс у мою дипломну роботу, і за його результатами в мене є чудова публікація в рейтинговому журналі.

Результати наших досліджень демонструють, яким чином такі «розумні» наночастинок благородних металів можуть бути застосовані в біомедичних цілях, а також для діагностики.

– Який викладач справив на вас найсильніше враження протягом усіх років навчання?

– Під час навчання студент бере щось корисне від усіх своїх викладачів. Власне, це і є суттю процесу навчання. У мене таких прикладів також чимало.

Пам'ятаю, на першому курсі, піднімаючись у ліфті до Великої хімічної, я побачив поважного

викладача, по якому було видно, що він поринув у глибокі наукові роздуми. В університеті, мабуть, це не є незвичним явищем, проте мене тоді це дуже зачепило.

Уже пізніше я дізнався, що цим викладачем був професор Микола Отарович Мchedлов-Петросян, якого, до речі, цього року було обрано академіком НАН України.

Зараз найбільше згадую, мабуть, про двох викладачів, які дали мені розуміння того, що таке хімія, і загалом – на поглядах яких, як мені здається, я й виріс як хімік. Це Сергій Михайлович Кійко та Микола Васильович Бондарєв.

– Яке досягнення вважаєте найважливішим за роки свого навчання?

– Мабуть, найбільше значення для мене має публікація статті у *Journal of Physical Chemistry C* – досить солідному науковому журналі. Пощастило опублікуватися там ще студентом. Це стало важливим кроком у моєму науковому розвитку та підтвердженням того, що зусилля не проходять марно.

– Поділіться порадою, яка, на вашу думку, найбільше допоможе майбутнім студентам хімічного факультету.

– Радити комусь я, мабуть, таки не маю повноважень. Хіба що можу звернутися – і не лише до студентів хімічного факультету. Усе, що ви робите, намагайтеся робити якісно. Так, як хотіли б, щоб робили для вас, коли ви про щось просите. Це правило працює завжди – і в науці, і в побуті, і в людських стосунках.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

«РІШЕННЯ ВСТУПИТИ ДО КАРАЗІНСЬКОГО ЗМІНИЛО МОЄ ЖИТТЯ», – НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДЖОН СУНДАРСІНГХ ЖОЗЕФІН ЕЛІОТ

Джон Сундарсінгх Жозефін Еліот – одна з найкращих випускниць університету 2025 року. Родом вона з Індії, місто Ченнай, але для вступу обрала саме Каразінський університет. Її особиста історія надихає та вражає! Успішному завершенню навчання їй не завадила ні відсутність знань української мови, ні війна, ні ковід. Жозефін Еліот – приклад наполегливості та старання, адже після першої невдачі на екзамені NEET в Індії, їй порекомендували ризикнути й спробувати себе в Харківському університеті, який вона пізніше закінчила відмінно.

– З якими найбільшими викликами ви зіткнулися під час навчання в Україні?

– Одним із найбільших викликів, з яким я зіткнулася, була пандемія COVID-19, яка перервала мій перший і другий курс. Потім, на третьому курсі, початок повномасштабної війни 24 лютого став справжнім кошмаром і приніс величезну невизначеність.

– Як ви зацікавилися своєю спеціальністю, і з чого почалася любов до предмету?

– Інтерес до медицини з'явився як природне покликання. Вважаю, що це йшло від мого серця, ніби Бог ніжно направляв мене на цей шлях. Це ніколи не було вимушеним рішенням, усе відбувалося з благодаттю.

– Над яким найцікавішим дослідженням ви працювали під час навчання?

– Найцікавішою сферою, яку я досліджувала, була кардіологія. Я глибоко зачарована людським серцем – будовою, функціями та

складними умовами, які на нього впливають. Це область, про яку я хотіла б дізнатися більше та вивчити детально.

– Як ви організовували свій час, щоб досягти високих результатів під час навчання?

– Я зосередилася на щоденній підготовці та активній участі під час занять. Намагалася бути повністю залученою на парі, ставила запитання і постійно нагадувала собі, що завжди є ще багато чого навчитися.

– Які позанавчальні хобі допомагали перезарядитися і перемикатися?

– Я обожнюю готувати! Випробовувати нові страви та ділитися ними з друзями – один з моїх улюблених способів розслабитися.

– Що б ви порадили студентам вашої спеціальності?

– Продовжуйте навчатися, попри те, наскільки це важко. Не здавайтеся. Медицина – це нелегко, але воно того варте.

– Як бачите своє професійне життя після закінчення університету?

– Подорож триває! Я планую готуватися до Foreign Medical Graduate Exam і сподіваюся скласти його з першої спроби з Божої ласки. Після цього я буду проходити інтернатуру в моєму рідному штаті, щоб отримати медичну ліцензію в Індії.

– Який ваш найкращий спогад про Каразінський університет?

– Офлайн-заняття мені подобалися

більше, ніж онлайн. На першому курсі я мало що знала про університет – ми блукали в пошуках аудиторій! Пам'ятаю, як навчалася, як хвилювалася перед практичними заняттями з анатомії, як практикувалася в перев'язках на заняттях з хірургії, гуляла з друзями, спілкувалася з викладачами. Так багато маленьких, але цінних моментів. Багато чудових викладачів допомогли сформувати мій шлях. На другому курсі наш викладач фізіології, пані Віра, була строгою, але змушувала по-справжньому розуміти предмет. На четвертому курсі мій

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

викладач неврології, пані Ірина, надзвичайно надихнула мене – не лише як викладач, а і як сильна жінка. Її спосіб викладання та ставлення до студентів справили на мене глибоке враження. Також вдячна нашому професору серцево-судинної хірургії – його жорсткі запитання підштовхували мене думати швидше і глибше.

– За чим будете найбільше сумувати після закінчення навчання?

– Я буду сумувати за прекрасним, вільним життям, яке в мене було в Україні. Життя там було безпечним і незалежним. Я буду сумувати за нічними прогулянками, приготуванням їжі з друзями, співом, сміхом,

приголомшливим осіннім листям, чарівним снігопадом і солодкими ягодами влітку. Це справді дуже емоційно. Їхати – це ніби залишати частину свого серця позаду.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

ЗУСТРІЧАЙТЕ НАЙКРАЩОГО ВИПУСКНИКА ННІ «ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ» МИКИТУ МОСКВІТІНА!

Завдяки своїй наполегливій праці, великій любові до фаху та старанним зусиллям, Микита Москвітін увійшов до списку найкращих випускників Каразінського університету. За роки навчання він неодноразово брав участь у конференціях та олімпіадах, а його робота була опублікована в провідному науковому виданні "Physical Review B". У цьому році він закінчив магістратуру і вже готується йти до аспірантури.

– Як ви зацікавилися своїм фахом, з чого почалася любов до фізики?

– Зацікавився фізикою ще зі школи, коли навчався в Ліцеї №27. Тоді мені пощастило з хорошими, професійними вчителями, які дали хорошу основу й розуміння технічних предметів. У 11 класі я, як і багато інших абітурієнтів, ще не знав, чим хочу займатися в цьому житті. Фізика була достатньо привабливою – мені подобався цей предмет, і я вирішив продовжувати її вивчення. Так і пройшло 6 університетських років, а про свій вибір точно не жалкую.

– Яке було найцікавіше дослідження, над яким ви працювали під час навчання?

– Дослідження ми більшою мірою проводили на магістратурі, коли я працював зі своїм науковим керівником.

На початку продовжував вивчати свою тематику, що перегукується з напрямом бакалаврського диплома, і дійшов до публікації своїх наукових доробків. Після того я розпочав друге дослідження, яке вже лягло в основу магістерського диплома. У ньому я перевіряв використання апроксимації потенціалу Томаса-Фермі (наскільки добре вона збігається з експериментами) та пропонував шляхи

її покращення. Теми магістерської й бакалаврської робіт достатньо близькі, бо в обох я розглядав тему, що отримала широке застосування – апроксимацію потенціалу Томаса-Фермі.

– Які дисципліни запам'яталися найбільше?

– Скоріше, я запам'ятовував не самі

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2025

дисципліни, а курси. І найбільше в пам'яті відбився, звісно, перший. Бо потім, коли вже проходить новизна, ти до всього звикаєш і перестаєш сильно розрізняти роки. Ми мали достатньо багато цікавих дисциплін і особливо мені сподобалася одна про методи матфізики, бо там ми виконували багато практичної роботи, яку можна застосовувати до життя. Так звана "applied physics".

– Які викладачі мали найбільший вплив на ваше професійне академічне зростання?

– Деякі наші викладачі стають надалі науковими керівниками, тому, наприклад, з Бондаренком Миколою Вікторовичем ми працювали найбільше. Звісно, він довів мене дуже багато зусиль для мого професійного зростання. Іноді можемо навчатися у викладачів з ХФПІ, які займаються науковою справою, і потім продовжувати з ними співпрацю. Але також були викладачі, з якими наша робота обмежувалася лише парами. Леонов Олександр Сергійович, що викладав у нас весь математичний аналіз, не тільки виділився для мене високим рівнем професіоналізму, а

й дав знання, які потім стали дуже корисними в роботі.

– А яким було ваше життя поза межами університету?

– Насправді, на перших курсах моїм головним хобі було дістатися до свого дому, бо навантаження було дуже сильне. Пізніше я вивів для себе найкращий варіант – якомога більше робити на початку семестру, щоб не накопичувати важкі завдання. Встигнути все точно не вийде, але треба максимально грамотно розподіляти задачі не на день, а на декілька місяців. Коли в мене на старших курсах з'явилося більше вільного часу, я вирішив спробувати себе в роботі у школі (перший рік у форматі інтернатури). Хоча воно й займало багато часу, але все одно зміщувало фокус уваги від навчання і допомагало перемикатися.

– Що найбільше сподобалося в роботі у школі?

– Відчуття, що робиш щось корисне. Але мені не сподобалася кількість бюрократії. З одного боку, гріх

жалітися, бо я мав керівника, який дуже сильно допомагав і мені пощастило не стикнутися з цим «апаратом» сам на сам. Також мені дали вже більш дорослі класи, тому не довелося підлаштовуватися під систему «НУШ», яка не є дуже ефективною з погляду бюрократичного навантаження на вчителя. При викладанні я намагався рівнятися на своїх хороших шкільних вчителів, відтворюючи це в форматі онлайн-навчання.

– Який у вас найкращий спогад з Казанського університету?

– Найбільш веселий спогад – це проведення заходу «Ніч науки». Це був дуже цікавий досвід, бо ми з командою не тільки розповідали про факультет, а й демонстрували деякі дослідження. Також з університетських років мені дуже запам'яталися періоди сесії. Це щорічна рутинна, і, як не дивно, великий слід у пам'яті залишили саме очні екзамени. Ніколи не знаєш, чого очікувати – пустого білету або подвійного навантаження.

– Як, на вашу думку, ННІ «ФТФ» може покращити свою роботу?

– Я радий, що з кожним роком ННІ намагається покращуватися. Особливо я підтримую оновлення освітніх програм. Але проблеми з'являються трохи раніше – на рівні шкільної освіти. Вона не є дуже сильною й абітурієнтам на початкових курсах доводиться непросто. Перші роки були для мене найважчими, бо викладачі мають високі очікування від студентів, які тільки починають наздоганяти знання зі школи. Звісно, можна перерозподілити матеріали на старші курси, щоб молодшим було легше, але це, у деякому сенсі, трохи знижує планку навчання. Що робити з цим – не знаю, але вірю, що керівництво знайде нові рішення, які зможуть і адаптувати навчальну програму до нових умов (останні роки першокурсники вчилися онлайн), і зберегти високий академічний рівень інституту.

Меланія РИБАЛКО.

НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ АННА ЗАХАРОВА – ПРО ШЛЯХ, ЗНАННЯ ТА МРІЮ ЛІКУВАТИ!

Анна Захарова – приклад того, як наполегливість, любов до справи й віра в себе здатні подолати будь-які виклики. Найкраща випускниця медичного факультету цього року. Шість років навчання, наукових пошуків, ночей за підручниками та перших кроків у справжній медицині – усе це позаду. Попереду – нові вершини, пацієнти, діагнози і... мрія бути гідною білого халата. У щирому інтерв'ю Анна розповідає про свій шлях, людей, які її надихали, і плани, що вже незабаром стануть реальністю.

– Анно, як почалася ваша історія з медициною?

– Вона не почалася з драматичних історій чи дитячих мрій про білий халат. У школі я просто обожнювала біологію та математику, тому довго вагалася між двома напрямками – медицина чи викладання. Але щось усередині підказувало: «Я зможу та буду рятувати життя».

Обираючи університет, я консультувалася зі студентами різних закладів. Найбільше мене зачепила розповідь студентки Каразінського, яка переконала, що тут ти не втрачаєш себе – навпаки, розкриваєшся з нових боків. Так і сталося – медичний став моїм другим домом на шість років.

– Який розділ медицини став вашим улюбленим?

– Однозначно – внутрішня медицина. Саме ці дві профільні кафедри зробили навчання живим: кейси, обговорення, інтерактив «лікар–пацієнт»... Це надихало! Я втягнулася, і навіть складні з першого погляду теми на кшталт кардіології стали захопливими.

– Розкажіть про найцікавіший проєкт, над яким працювали.

– Кожні написані тези, стаття та доповідь на конференції – невеличкі проєкти, у які я вкладала свій час, зусилля, знання та частину своєї душі, проте таким, що найбільше запам'яталося, є дослідження з туберкульозу, яке здобуло перше місце на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт. Завдячую керівниці – Ользі Сергіївні Константиновській, за вибір сучасної теми та проведену масштабну роботу, що є дуже актуальною в наш час.

– Хто з викладачів вплинув на вас найбільше?

– Кожен із них залишив свій слід – від першого курсу до останнього. З кимось було менше академічних годин, із кимось – більше, але я вдячна всім: за вимогливість, підтримку, знання. Особливо тим, хто попри небезпеку проводив офлайн-заняття. Саме завдяки їм я вперше збирила анамнез у пацієнта, і ці практичні навички – неоціненні. Також дуже цінувала людяність викладачів. Іноді просте: «Як ви?» звучало не менш важливо, ніж пояснення теми. Саме такі моменти створювали відчуття, що ми не просто студенти, а молоді колеги, до яких ставляться з повагою та турботою.

– Як вдавалося все встигати? Є якийсь секрет тайм-менеджменту?

– Я намагалася планувати. Але рідко коли плани втілювалися на 100%. Інколи здавалося, що навіть 24-х годин у добі замало, щоби підготуватися на завтра. Тож секрету немає: бажання розібратись, працьовитість, недоспані ночі та трошки удачі. Не зупиняйтесь навіть тоді, коли важко.

– Що вважаєте найбільшим досягненням?

– Як би банально не звучало, мої найбільші досягнення – це знання, які я здобула за роки навчання. І хоч вони ще далекі від досконалості, відчуття, що я вже розуміюся на деяких галузях медицини, можу поставити попередній діагноз і надати необхідну допомогу, є найціннішим.

– Які емоції зараз? І які плани далі?

– Полегшення. Радість. Гордість. Позаду – важкий, але неймовірно важливий шлях. Попереду – новий етап. Дуже хочу знайти себе в обраній спеціальності, у лікарні, яка надихатиме на розвиток. Знаю, що навчання лише починається, як і починається справжня відповідальність: у наших руках буде життя пацієнтів, і я хочу бути гідною цієї довіри.

Анна Захарова – приклад того, як любов до справи, сила волі та щирість створюють майбутнє української медицини. Пишаємось нашою випускницею!

Ліна ТИМАРСЬКА.

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДИСТЬ!

ГЕНІЙ ВОЛОДІЄ ХАОСОМ: ІНТЕРВ'Ю З БІОФІЗИКОМ ІРИНОЮ РОПАКОВОЮ ПРО НАУКУ, ЩО НАРОДЖУЄТЬСЯ З НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

У світі нанометрових структур, несподіваних відкриттів і складних експериментів, Ірина Ропаківа – одна з тих молодих українських науковиць, які впевнено йдуть своїм шляхом у біофізиці та нанотехнологіях. Ми поговорили з Іриною про її дослідження, виклики, натхнення і внутрішню силу, яка тримає навіть тоді, коли експерименти не працюють.

– Ірино, розкажіть трішки про себе. Як почався ваш шлях у науці?

– Я закінчила кафедру біофізики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Після цього вступила до аспірантури в Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України, де зараз працюю у відділі наноструктурних матеріалів. Моя спеціалізація – люмінесцентні матеріали нанорозмірного масштабу. Спершу я досліджувала неорганічні наночастинки, а потім – органічні кластери барвників. Ці матеріали можуть формувати високоорганізовані структури з унікальними оптичними властивостями – зовсім не такими, як у звичних барвників.

– Ви зараз працюєте за кордоном. Де саме і над чим?

– Зараз я перебуваю в Мілані, Італія, у Університеті Мілано-Біокка. Це міжнародне стажування, в межах якого я досліджую органічні напівпровідникові плівки для сонячних панелей. Ми працюємо над підвищенням ефективності перетворення енергії та створенням екологічно чистих матеріалів. Ці плівки – альтернатива традиційним матеріалам: безпечніші для довкілля, але з чудовими електронними та оптичними властивостями.

– Ви отримали наукову премію. За яке саме дослідження?

– Премію присудили за цикл робіт, де ми вивчали люмінесцентні матеріали з фото- і радіолюмінесценцією. Ми досліджували поведінку молекулярних агрегатів у різних середовищах – водних розчинах, полімерних плівках, рідкокристалічних структурах. Важливим результатом було виявлення механізмів, що впливають на сцинтиляційні властивості цих матеріалів, і моделювання

параметрів для оптимальної роздільної здатності. Також ми з'ясували, чому деякі композиції деградують після опромінення – це критично для практичного використання, скажімо, у системах радіаційного контролю.

– А які виклики вам довелося подолати в цій роботі?

– Найважчий момент – коли експеримент суперечить гіпотезі. Ти щось плануєш, будуєш логіку, а в реальності результат абсолютно

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

ініцій. І тоді постає питання: це помилка? Чи новий шлях? Треба вміти розгорнутися, переглянути методику, іноді – змінити саму парадигму. Це складно, але в цьому й полягає справжня наука.

– Як навчання в Каразінському університеті допомогло вам?

– Надзвичайно. Кафедра біофізики дала широку міждисциплінарну базу – від фізіології до радіофізики. Цей комплексний підхід дуже цінується у сучасній науці. А ще – підтримка. Із колегами, із викладачами. Наприклад, з Володимиром Петровичем Берестом ми досі на зв'язку. Це не лише академічна, а й людська підтримка.

– Що вас надихнуло обрати саме біофізику?

– У мене в родині багато фізиків: дідусь очолював Інститут низьких температур, мама, тато, бабуся, дядько – усі мають стосунок до фізики. Я мріяла бути лікарем, але знайшли компроміс: біофізика – це і про біологію, і про фізику. Так я залишилась у науці й частково реалізувала дитячу мрію.

– Які можливості для молодих науковців в Україні порівняно з Європою?

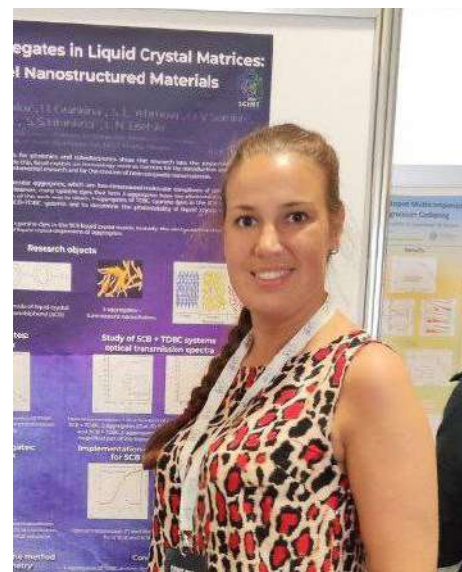
– Це непросте питання, особливо під час війни. В Україні є чудові фахівці й проекти, дедалі більше грантів. Але ресурсів менше. В Європі більше фінансування й стабільності, хоча, скажімо, в Італії є свої труднощі – багато бюрократії, процеси часто повільні. У деяких моментах в Україні все чіткіше.

– Чи вдається вам поєднувати науку й особисте життя?

– Так, хоча графік гнучкий. Є дні з експериментами, є дні – для роздумів. Я можу поїхати в гори, змінити обстановку – і там вирішити якусь теоретичну проблему. У моєму випадку наука – не перешкода особистому життю, а його частина.

– Які особисті якості допомогли вам у науці?

– Думаю, широта світогляду. Мене з дитинства оточували музика, література, мистецтво. Це навчило

дивитися на речі нестандартно. У науці така креативність – ключ до відкриттів.

– Чи хочете повернутись в Україну?

– Так, дуже. Там моя родина, друзі, колеги. Але зараз у мене активний проєкт в Італії, його продовжено. Я шукаю способи бути корисною і там, і тут – через наукові колаборації, спільні проєкти з ICMA.

– Що б ви порадили студентам, які тільки починають свій шлях у науці?

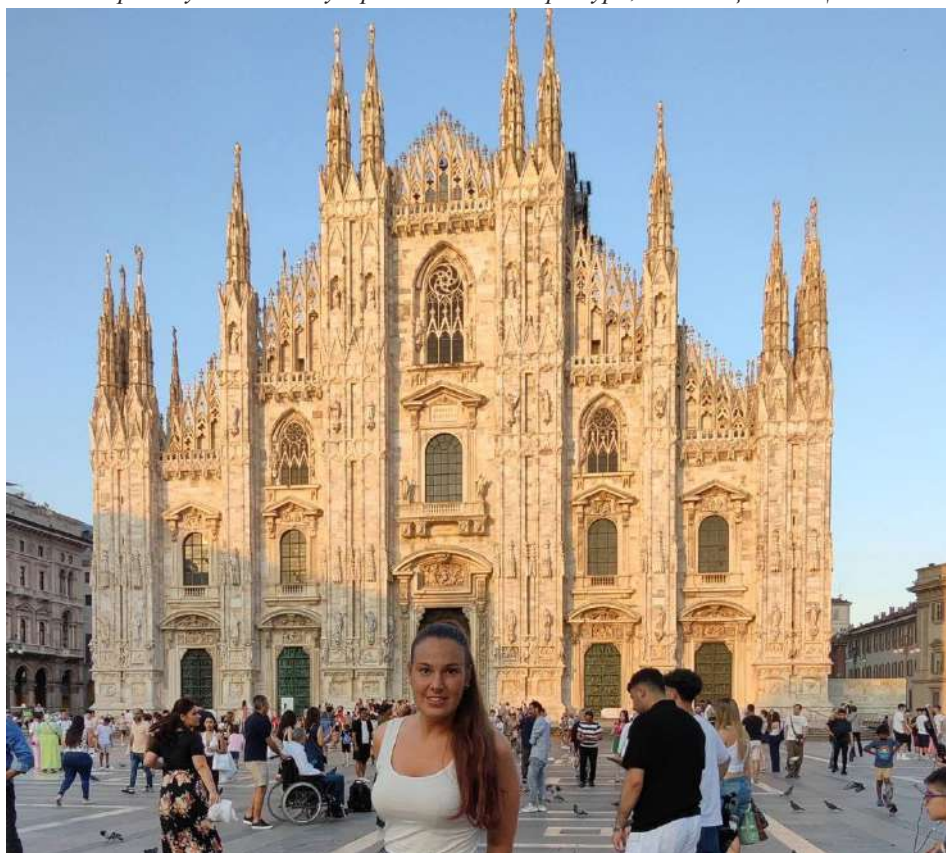
– Вчитися. Максимально. Знання – це інвестиція, яка не знецінюється. І навіть якщо життя повернеться інакше – ви завжди будете при справі.

– Чи були моменти, коли хотілося все залишити?

– Так. Особливо після серії невдалих експериментів. Але тоді згадуєш: скільки вже вкладено – роки, зусилля, надії. І береш себе в руки.

– Маєте життєве кредо?

– Мені дуже близький вислів: «геній володіє хаосом». Наука не про прямі маршрути, вона часто – про парадокси й несподівані відкриття. Але саме там – у цій невизначеності – і народжується істина. Головне – не здаватися.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

КОМАНДА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ – У ЧЕТВІРЦІ КРАЩИХ НА МІЖНАРОДНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ ТУРНІРІ ФІЗИКІВ У ВАРШАВІ: ІНТЕРВ'Ю З КЕРІВНИКОМ КОМАНДИ, ПРОФЕСОРОМ ЗАХАРОМ МАЙЗЕЛІСОМ

З 7 по 13 квітня у Варшавському університеті відбувся 17-й Міжнародний студентський турнір фізиків (ІУРТ).

Україну представляла команда фізичного факультету Каразінського університету у складі Антона Бухтатого (капітан), Іллі Хорошка, Антона Матяша та Анни Беляєвої.

Після складного відбору до очного етапу було допущено 18 команд із 26. У результаті українська команда посіла четверте місце, поступившись лише збірним Німеччини, Швейцарії та Франції.

«Фактично ми зробили майже неможливе. Підготовка тривала лише кілька днів, а результат – четверте місце у світі!» – розповідає Захар Майзеліс, викладач і ментор команди.

Про шлях до цього результату розповідає керівник команди, професор Захар Майзеліс.

– **Пане Захаре, як проходили «фізбой»? Що було найцікавішим чи неочікуваним?**

– Формат традиційний для Міжнародного турніру: доповідач презентує розв'язання, опонент оцінює сильні та слабкі сторони, а модератор підсумовує дискусію. Цікаво, що саме роль модератора відрізняє студентський формат від шкільного – вона активніша й глибша.

– **Коли розпочалась підготовка та як вона тривала?**

– Цього року ми дізналися про участь лише за кілька днів до турніру. Хоча ми грали ці задачі на Всеукраїнському етапі, рівень Міжнародного турніру – зовсім інший. Інші команди готувалися місяцями, а ми працювали в шаленому темі. Врятував досвід – усі члени команди вже брали участь у шкільному турнірі, де минулого року здобули золото для України. Лише завдяки цьому вдалося досягти такого рівня.

– **Як проходили тренування – онлайн чи офлайн?**

– Повністю онлайн. Усі учасники зараз у різних країнах – Польща, Англія, Україна. Онлайн-формат ми добре освоїли за останні роки: це навіть дає переваги – долучали колишніх учасників і іноземців. Але експерименти виконувати дистанційно складно – зазвичай їх бере на себе один студент.

– **Яка роль університету в підготовці команди?**

– Підтримка з боку фізичного та фізико-технічного факультетів величезна. Організаційні питання, збір коштів – усе це взяли на себе Анастасія

Васильченкова та професор Ігор Гірка. Без них ми б просто не поїхали.

– **Хто профінансував поїздку до Варшави? Чи була підтримка держави або грантів?**

– Підтримку надали випускники університету та колишні учасники турніру. Це була повністю ініціатива нашої спільноти – без грантів і державної допомоги.

– **З якими викликами довелося зіткнутися під час підготовки у воєнних умовах?**

– Найскладніше – з експериментами. Проводити їх в умовах відключень світла, повітряних тривог і відсутності лабораторій – надзвичайно важко. Але, попри це, ми впоралися. Командний дух був сильнішим за обставини.

– **Що означає цей результат для студентів і факультету?**

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

– Потрапити в четвірку найсильніших на ІУРТ – це світове визнання. Турнір має дуже високий авторитет, результати визнають провідні університети. Для студентів – це вікно у світ науки, для факультету – підтвердження якості підготовки.

– Які подальші перспективи для учасників команди?

– До нас звертаються команди з інших країн із пропозиціями тренувань та колаборацій. Наших студентів запрошують до міжнародних проєктів і в аспірантури закордонних закладів освіти. Але найважливіше – вони зберігають зв'язок із Каразінським університетом і гідно представляють Україну.

Міжнародний студентський турнір фізиків – це не просто змагання, а майданчик, де формуються майбутні науковці світового рівня.

Каразінці довели: попри всі труднощі, українська наука сильна, жива й конкурентна!

Софія ШУЛЬГА.

РЕПОРТАЖ

ЯК ДЕНЬ НАУКИ ОБ'ЄДНАВ ДОСЛІДНИКІВ, ШКОЛЯРІВ І ВИКЛАДАЧІВ У СЕРЦІ ХАРКОВА

Репортаж із Дня науки-2025 підготували наші студенти-журналісти, які на власні очі бачили свято відкриттів, і як університет став магнітом для допитливих дослідників.

Харків, 17 травня. Ранок почався з кави. Із шурхотом листівок, сміхом школярів, шелестом кроків по мармуровій підлозі головного корпусу Каразінського. Але цього дня тут було не до звичних пар. Університет перетворився на велику наукову екосистему – живу, інтерактивну, емоційну.

Це був День науки, який зібрав понад 800 гостей – від школярів, майбутніх абітурієнтів, і до науковців. І кожен з них став частиною великого наукового шоу.

Наука як атракціон: від археології до дактилоскопії

Вестибюль – як фестиваль ідей. Факультети й інститути розгорнули стенди, схожі радше на квести, ніж на звичні наукові презентації. Біологи демонстрували мікросвіт, археологи запрошували власноруч «розкопати» уламки артефактів, хіміки – дим, вогонь, реакції й вибух захвату: тут було людно.

3D-принтер друкував у реальному часі, інженери пояснювали, як це працює. На іншій локації – дактилоскопія. Відвідувачі знімали відбитки пальців і дізнавалися, як розпізнають злочинців. Дослідники мали унікальну можливість не просто спостерігати, а й долучитися до наукових процесів. На

виставкових майданчиках факультетів та інститутів охочі проводили хімічні й фізичні експерименти, брали участь в археологічних розкопках, пробували себе в ролі лікарів.

Фізика в стилі перформансу: де хвиля – мистецтво, а звук – формула

Фізичний факультет перетворив свої демонстрації на науковий театр. Музика з смичка візуалізувала хвильові процеси. Пісок малював закономірності. А світло, звук і рух створили емоційний ефект, від якого мурахи по шкірі. Поєднуючи музику, світло та рух, учасники показали, як наука перегукується з мистецтвом і може зворушити не лише розум, а й серце. Такий міждисциплінарний підхід не лише захопив глядачів, а й спонукав молодь бачити фізику як живу, емоційну й багатогранну науку.

«Фізика – це краса, це ритм Всесвіту», – здається, казали не вголос, а всіма сенсами навколо.

Організували шоу викладачі та студенти факультету: Д. Рохмістров,

А. Гончаренко, Д. Панасенко, Л. Пашенко, Є. Кулішова, В. Панасюк, А. Кваша, С. Севідов.

Астрономія на дотик: телескопи, прилади, історії під зорями

НДІ астрономії відкрив свої двері для кожного охочого. «Ми хотіли не просто розповісти, а закохати в астрономію, – ділиться директор Вадим Кайдаш. – І судячи з реакції – вдалося! Відвідувачі мали змогу побувати на екскурсії територією, зазирнути в музей астрономії, побачити телескоп і поспостерігати Сонце в реальному часі. Багатьох зацікавило живе спілкування з нашими викладачами й науковцями. Увечері в межах «Ночі музеїв» ми продовжили знайомити гостей з астрономією: демонстрували старовинні прилади, розповідали про історію нашої обсерваторії, зокрема – і про пошкодження, яких вона зазнала під час окупації. Загалом нас

відвідали майже 500 людей! Екскурсії вели я, викладачі кафедри астрономії Дмитро Станкевич, Іван Слюсарев, Олексій Голубов, керівниця музею Лідія Опанасенко та студент Олександр Хромюк. Ми прагнули не просто показати астрономію, а зацікавити нею. Адже це частина нашої професійної підготовки – вміти просто і захопливо говорити про складне».

Серед гостей – учні старших класів, майбутні абітурієнти

РЕПОРТАЖ

Декілька школярів зізнаються, що вперше були в університеті й залишились у захваті: «Ми не думали, що тут настільки цікаво. Особливо вразили дослід – хочеться ще!» – каже одинадцятикласниця Євгенія Миргород.

«Уже кілька років поспіль «Світ науки в Казанському» є одним з найбільш цікавих заходів. Наука тут не обмежується підручниками, вона жива, яскрава й динамічна!» – ділиться враженнями одинадцятикласниця Євгенія Хоменко.

Студентський погляд на науку

Станіслав Севідов, першокурсник фізфаку:

«Це не просто подія. Це – магніт для інтелекту, свято для мрійників і практиків. День, коли ми відчули, що наука – це не сухі підручники, а драйв, креатив і свобода дослідження».

Олександра Голиш, студентка філолог:

«Університет став теплим простором відкриттів. День науки – це не про формули, це про єднання. Про щирий подив, коли дитина вперше дивиться в мікроскоп – і розуміє, що світ значно більший».

Післяслово

«Світ науки в Казанському» – це вже традиція, яка не втрачає енергії. Організатори кажуть: головна мета – запалити іскру в серці кожного, хто переступає поріг. І цього разу їм це вдалося.

Казанський знову показав: наука не буває нудною. Вона буває блискавичною, щемливою, видовищною. І вона – поруч.

Текст: Анастасія ОДИНЕЦЬ.
Фото: Діана КУРГАНОВА.

ДО ДНЯ ЖУРНАЛІСТА

ГОЛОС УКРАЇНИ З КОРСИКИ: ІСТОРІЯ НАШОЇ ВИПУСКНИЦІ ГАННИ НАБОВОЇ

Кожен новий день – наче білий аркуш. І саме журналісти наповнюють його словами, змістами, правдою. У час війни цей аркуш – не просто текст. Це фронт. Це броня. Це голос країни.

Таким голосом України у Франції є наша випускниця – Ганна Набокова, яка закінчила філологічний факультет, відділення «Журналістика» у 2008 році. Ще з 2019 року Ганна працює у Франції: створює сюжети, проводить прямі трансляції для українських телеканалів, співпрацює з дипломатичними установами, залучає місцеве населення до культурних і соціальних проєктів, є спецкором Корсики, французьких Альп. Про її діяльність писали навіть корсиканські журналісти – як про українську журналістку, яка несе правду про Батьківщину на острові Середземного моря.

До повномасштабного вторгнення Ганна вже мала солідний медійний досвід: Держтелерадіокомпанія (Харків), Перший Національний, Національна радіокомпанія України,

Пресцентр КНУ імені Тараса Шевченка, Перший діловий канал, публікації в українських ЗМІ. А ще – студентська кореспондентська діяльність у газеті «Харківський університет».

На Благодійному Балі-2025 у Каннах Ганна Набокова отримала медаль за культурну дипломатію – як символ вдячності за її надзвичайний внесок у діалог між Францією та Україною. Напередодні Дня журналіста ми поспілкувалися з колегою про медіа в часи війни, міжнародну діяльність та професійні виклики.

«Працюю з темами війни та підтримки України»

– Пані Ганно, над чим працюєте сьогодні?

– З початком повномасштабної війни фокус мого висвітлення змістився. Мене цікавить передусім тема

міжнародної підтримки України, робота волонтерів, діяльність французьких структур на наш бік. Нещодавно я провела своє перше інтерв'ю французькою для міжнародного видання з відомим французьким діячем. Це був важливий крок у моїй професійній історії – коли визнають твою експертизу не лише вдома, а й за кордоном.

– Які зміни принесла війна у вашу професійну діяльність як журналіста-міжнародника?

– Я стала ще уважнішою до джерел, до кожного слова. До мене зверталися іноземні колеги – по верифіковану інформацію про Україну. Працюю лише з перевіреними фактами. Інколи анонімно, задля безпеки. Це вже частина нашої реальності.

«Міжнародна журналістська спільнота – наш тил»

ДО ДНЯ ЖУРНАЛІСТА

– Чи можливий діалог між медіа в умовах війни?

– Авжеж. Діалог – це не про примирення. Це про правду. Навіть між протилежними сторонами важливо шукати розуміння, якщо це може наблизити мир.

– Яку роль відіграють міжнародні журналісти у висвітленні подій в Україні?

– Величезну. Вони працюють у гарячих точках, передають правду світові, підтримують одне одного. Це спільнота, де слово – зброя. Де об'єктивність – броня.

«Французи щиро підтримують українців»

– Як французька аудиторія, зокрема на Корсиці, сприймає події в Україні?

– З великим співчуттям і розумінням. Люди на вулицях упізнають мій акцент, запитують, звідки я – і щиро захоплюються, коли чують: «Я з України». Бесіди іноді тривають годинами. Особливо активно цікавляться літні люди. Корсика й Альпи – скрізь прапори України поруч із прапорами Франції та ЄС. Це зворушує.

Тут багато українців, створено волонтерські організації, працює система гуманітарної підтримки: транспорт, одяг, речі першої потреби – безоплатно. Я зустрічала тут людей з Харкова, Києва, Донецька, Черкас...

«Кожен українець, який розповідає свою історію, – герой»

– Які історії українців ви вважаєте важливими для світової спільноти?

– Усі. Це історії військових, артистів, журналістів, спортсменів, дітей,

звичайних людей, які діляться досвідом виживання, втрат, боротьби. Це – голос народу. Герої – це ті, хто не мовчить.

– Які культурні ініціативи допомагають тримати інформаційний фронт?

– Нещодавно брала участь у благодійному балі в Каннах із дизайнеркою Кірою Тан. Це був захід на підтримку талановитих дітей, змушених залишити Україну. У їхніх очах – біль і надія. Плануємо нові події, щоб показати: українці не втратили віру в майбутнє.

«Тримаймо інформаційний стрій до перемоги»

– Що мотивує вас не полишати професію?

– Це моє покликання. У журналістиці я вже 25 років. Були складнощі, були зради й підступи – як і в будь-якій сфері. Але любов до професії сильніша.

– Якою бачите журналістику після перемоги України?

– Вона стане ще важливішою. Ми вже втратили багатьох колег, які не повернуться ні в редакції, ні в ефір... Але ми пам'ятаємо кожного. І віримо, що на головному білому аркуші ми обов'язково напишемо слово «Перемога!».

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

ІСТОРИК ОЛЬГА ПАВЛОВА ПРО ВПЛИВ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА ХАРКІВСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Каразінський університет – не лише осередок науки в Харкові, а й важливий культурний центр Слобожанщини. Тут формуються та зберігаються багаті гуманітарні традиції, розвиваються нові підходи до вивчення історії мистецтва, а також виховуються майбутні професіонали – натхненні, глибоко освічені, небайдужі.

Серед них – Ольга Григорівна Павлова, кандидат історичних наук, доцент, ініціатор і натхненник науково-практичних семінарів музеєзнавців «Луньовські читання». Її наукова й освітня діяльність тісно пов'язана з переосмисленням ролі Каразінського університету в культурному просторі Харкова, збереженням історичної пам'яті та розвитком музейної справи.

Професіоналізм, точність, глибока ерудиція і щира любов до своєї справи – риси, що заслужено роблять Ольгу Григорівну незамінною постаттю у своїй галузі.

Нещодавно вона відзначила свій ювілей – подію, що стала приємним приводом для розмови. Редакція газети щиро привітала ювілярку й завітала до неї в гості на інтерв'ю, щоби дізнатися більше про її шлях, досягнення та бачення майбутнього в історико-культурному контексті нашого університету.

– Як ви зацікавилися історією?

– Я й сама не знаю, як і коли це в

мені зародилося. У 4 класі ми почали вивчати історію в межах шкільного курсу, і тоді ще у Венрику я потрапила до краєзнавчого гуртка. Як зараз пам'ятаю цей невеликий клас, у якому ми, четвертокласниці, пишемо під керівництвом нашого вчителя історії Олексія Йосиповича Кривко листи ветеранам. Венрик – це легендарне містечко, пов'язане з подіями Полтавської битви, коли воно тримало п'ятдесятиденну облогу. Звичайно, місцеві це не забувають, бо там і пам'ятники стоять, і археологічний музей є. Тому коли в нас з'явився ще й підручник з історії стародавнього світу у 5 класі, я дуже зацікавилася історією й захотіла пов'язати життя з цією професією, хоч вона й не дуже захоплювала моїх однокласників і я не знала, як мій вибір буде сприймати оточення. З 7 класу, після переїзду до с. Пархомівки Харківської області, я почала відвідувати мистецькознавчий гурток «Райдуга». Разом із ровесниками ми чергували в музеї, ходили на засідання, а у 8 класі мені запропонували стати його громадським директором. Це була наша навчальна лабораторія, а директор, Афанасій Луньов, повністю довіряв своїм учням. Ось із цим гуртком до мене знов почало закрадатися бажання вивчати історію, археологію і мистецтво, але на той момент мистецтвознавчу освіту можна було здобути тільки на історичному факультеті в Московському університеті, тому можливості та шанси були не дуже великі. Набагато реальніше було стати істориком або філологом, аніж мистецтвознавцем, бо саме ці спеціальності надавали можливість працювати в музеї. Разом з мій основний науковий інтерес – це дослідження історії мистецтва в Харкові. Хоча є й інші теми, пов'язані з краєзнавством, пам'яткознавством, колекціонуванням, але найбільше мене цікавлять музейні й мистецькознавчі пам'ятки в нашому університеті. Мені подобається ця тема, бо ми на

практиці можемо побачити, як вона проявляється.

– Яку роль відіграв Каразінський університет в мистецькій історії Харкова?

– Каразінський – це основа мистецької історії нашого міста. Василь Назарович, проєктуючи заклад освіти, бачив при Харківському університеті академію мистецтв. Для цього було багато зроблено, навіть до відкриття закладу з'явилася перша колекція, яка пройшла експертизу й була досліджена науково, як основа для майбутньої академії. Щодо мистецького музеєзнавства, сам Харків відіграє значну роль, а тому й університет разом із ним, як своєрідний науковий центр, ще до появи місцевих студій і художніх шкіл. Саме в університеті був відкритий у 1859 році перший в Україні художній музей – музей вишуканих мистецтв і старожитностей. З 1882 року почалася кампанія зі створення громадського Харківського художньо-промислового музею. Університет завжди підтримував ініціативи, самі викладачі були зацікавлені в розвитку мистецького смаку в містян, тому докладали до цього багато зусиль і професори читали публічні лекції з історії мистецтва. У 1912 році видатний дослідник архітектури й

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

малярства Федір Шміт приїхав до університету та зайняв нашу кафедру історії й теорії мистецтв. Пізніше він характеризував харківську аудиторію таким чином: «Коли я почав читати їм лекції, вони вже потребували чогось більшого, ніж просто історії». Це свідчить про уже розвинений на той час художній смак у харків'ян.

– У березні традиційно пройшли «Луньовські читання». Якій темі вони були присвячені в цьому році?

– Наш науково-практичний семінар був присвячений музейним, архівним, бібліотечним сховищам і роботі в умовах війни. Виявилося, що ця тема в музеєзнавстві не дуже розвинута. Ми багато говорили про робітника музею як про «автора» виставки, про зберігача, що виконує і популяризаційну роботу, адже музейні працівники не тільки читають лекції, а й поповнюють колекції, спілкуються з широким колом митців і відвідувачів, роблять багато «невидимої роботи». Проаналізувавши доповіді, я зрозуміла, що тема потребує подальшого розкриття.

– Як, на вашу думку, підвищити інтерес молоді до музеїв та зацікавити у вивченні історії культури?

– Уже декілька років ми перебуваємо на онлайн-навчанні, і я помічаю, як губиться ниточка, що дозволяє зрозуміти, чим живуть і цікавлять студенти. Проте з огляду на загальне підвищення інтересу до нашої культури після початку повномасштабного вторгнення, я бачу, як студенти діляться прочитаною літературою, бачу, які вони теми досліджують, які доповіді представляють на наукових конференціях молодих вчених та на засіданнях наших студентських гуртків, і це дуже глибокі напрацювання! Сумую за часами, коли ми разом зі студентами мандрували, їздили в інші міста на музейно-архівну практику, відвідували музеї, екскурсії. Або під час занять відвідували наші харківські музеї, архіви. Я не можу бути об'єктивною і говорити, що треба студентам, бо ми іноді самі не можемо зрозуміти, чим вони цікавляться, бо нема можливості

поспілкуватися неформально. Але хочу сказати, що насильницьки нічого нав'язати неможливо. Єдиний вихід – це подавати інформацію від щирого серця, щоб інтерес зароджувався природно.

– Над чим ви зараз працюєте?

– У 2013 році ми разом із Сергієм Посоховим та Сергієм Куделком розпочали проєкт «Харківський університет в образотворчому мистецтві», що завершився виданням, у яке ми, на жаль, не змогли вмістити всі наші доробки, тому цю тему я не полишаю і продовжую збирати матеріал до своєї колекції. Існує дуже багато митців, пов'язаних з університетом: професійні художники, колекціонери, викладачі, що займалися образотворчим мистецтвом. Наприклад, на початку цього року наш археологічний музей отримав у подарунок від знаного художника, академіка живопису Віктора Ковтуна портрет Бориса Шрамка, і ми дізналися, що знаний археолог також писав картини. Що вже й казати про спадщину Луньова. Університет розуміє цінність спадщини! Також зараз ми з Сергієм Посоховим займаємося творчою діяльністю художнього об'єднання «Буриме», працюємо над створення біобібліографічного покажчика. Уже

завершуємо цю роботу, і вона дасть основу для збереження інформації про це цікаве творче об'єднання. Також, працюючи над історією діяльності «Буриме», я зрозуміла, що поки живі наші сучасні митці, мистецтвознавці, треба збирати інформацію про них, їхні бібліографії, щоб не втратити таку важливу й цінну спадщину.

– Які настанови ви б могли дати нашим студентам?

– Найголовніше – бути освіченими людьми й плекати в собі загальнолюдські цінності, що приведуть нас до добра і любові. Бажаю, щоб кожен студент знайшов себе в тій професії, яку він хоче опанувати, щоб студентське життя було цікавим, щоб вони спілкувалися між собою, були дружніми й отримували взаємодопомогу. Навчання важливе, але коли нема соціокультурного середовища, студенти багато чого втрачають. Мені хочеться, щоб каразінці дійсно відчували себе частиною каразінської спільноти. Завжди, коли зустрічаю випускників, вони з великим теплом згадують свою альма-матер. Університет відіграє значну роль у житті людини, і я бажаю, щоб він був гарним стартом і фундаментом для майбутньої кар'єри!

Меланія РИБАЛКО.

КАРАЗІНЦІ, ЯКИМИ ПИШАЄМОСЯ!

КАРАЗІНСЬКА МІЦЬ, ЩО НАДИХАЄ: ЯК ГОЛОВНИЙ ІНЖЕНЕР УНІВЕРСИТЕТУ АНДРІЙ ЖМИРОВ ВСТАНОВИВ РЕКОРД УКРАЇНИ НА RAW POWER 2025

Харків, 31 травня – 1 червня. RAW POWER 2025 – всеукраїнський турнір з паверліфтингу, жиму лежачи, тяги, біцепсу й багаторазового жиму – зібрав кращих з кращих. Серед них – наш Андрій Жмиров, який не просто переміг у своїй категорії (до 110 кг, 55–59 років), а й переписав історію, встановивши новий рекорд: 130 кг у жимі лежачи! Наш колега – Андрій Жмиров, головний інженер Каразінського університету, встановив рекорд України на турнірі RAW POWER 2025! Тренувався Андрій у спортзалі UniverGym, що в головному корпусі Каразінського. До вашої уваги – історія успіху, якою варто пишатися!

– Андрію, які були емоції в момент перемоги?

– Потужні! Радість, гордість і момент внутрішнього прориву: «Я можу!» Займаюся силовою підготовкою 15 років з незмінним тренером – Анатолієм Мананчиковим. Я почув про турнір на тренуванні в січні, і вже в березні

почав цілеспрямовану підготовку. Тоді навіть не думав про рекорди – головною метою було виконати норматив на 1-й розряд Федерації паверліфтингу України RAW 100%. Усе почалося з ідеї потрапити на турнір, а завершилося новим національним рекордом! Навіть сам не повірив, коли мені це сказали на помості.

– Ваша ціль?

– Спочатку – 1-й розряд із паверліфтингу. З тренером планували результат у 137,5 кг. За тиждень до турніру я вже підіймав 130 кг двічі. На змаганнях – офіційно зафіксував вагу 130 кг, що стало новим рекордом України. Отримав 2-й розряд і тепер готуюсь до осіннього старту. Ціль – той самий мінімум у 137,5 кг (1-й розряд із паверліфтингу) і надалі звання кандидата в майстри спорту.

– Спорт у вашому житті?

– Це мої другі змагання. Перші були... у 6 років на шаховому турнірі. Займався і боротьбою, і гімнастикою,

і баскетболом, і лижами – усе для душі.

– Філософія успіху?

– Мотивація + дисципліна. Немає одного важливішого. Тільки разом вони дають результат. Тренерська частина дуже важлива під час підготовки та власне боротьби. Без мого наставника цього результату не було б. Підготовка була побудована грамотно, кожне тренування – з урахуванням моїх особливостей, фізичного стану, циклів навантаження. Це справжня система.

– Це ваш перший рекорд?

– Не зовсім. Є рекорди для себе. Я регулярно кидаю собі виклики. Наприклад, нещодавно, у спеку, пройшов

КАРАЗІНЦІ, ЯКИМИ ПИШАЄМОСЯ!

пішки 27 км. Просто так, для себе. Бо мав бажання і відчував, що можу.

– Чим ще живе, крім спорту?

– Мистецтво, музика. Малюю, граю на гітарі, співаю. Свого часу виступав з оркестром народних інструментів. Люблю мандри, печери, байдарки, квести, підводне плавання. Мрію

подорожувати на яхті між островами. І ще хочу вишити обереги для родини. Хобі без меж.

– Ваш девіз по життю?

– У мене немає в словнику фрази «я не можу». Якщо зміг один – значить, можуть інші. Якщо не зміг ніхто – будь першим.

Анатолій Мананчиков: тренер, який формує чемпіонів

Анатолій Анатолійович Мананчиков – старший викладач кафедри фізвиховання та спорту Керазінського університету, тренер із понад 30-річним стажем. Саме він стоїть за багатьма спортивними перемогами каразінців, серед яких – і досягнення Андрія Жмирова.

– Пане Анатолію, що головне в підготовці спортсмена та під час турніру?

– Під час підготовки потрібно відмовитися від того, що заважає відновленню та концентрації: алкоголю, нічних серіалів, багатоденних поїздок. Усе це – за межами тренувального процесу. Змагання – це не шоу, це контрольна робота. Змагальний день – це, по суті, звичайне тренування, тільки з максимальною концентрацією та відповідальністю. Без зайвого галасу. Спокійний настрій і зосередженість на техніці – ось ключ. Якщо є метушня, нерви, паніка – це вже ознаки поразки.

– Яка стратегія була у підготовці Андрія Жмирова?

– У нас завжди три підходи: перший – обережний, нижче планки. Другий – цільовий. Третій – на максимум. Зауважу, навіть, якщо рекорд не береться – це не провал.

Головне – стабільність і впевненість. Особливою гордістю є виступ Андрія Жмирова. Андрій Ігоревич – досвідчений спортсмен із 15-річним стажем. Хоча й нечасто виступав на змаганнях, його фізична міць і сила характеру беззаперечні. За два з половиною місяці підготовки він пройшов шлях до рекорду у своїй віковій та ваговій категорії. Жодної помилки – усе як за нотами. Попереду – нові цілі. Уже з серпня команда розпочинає підготовку до зимового сезону змагань, які заплановано на грудень.

– Як оцінюєте перспективи команди?

– Усі наші спортсмени мають потенціал. Головне – не порівнювати себе з іншими, а рости у власній категорії. І працювати стабільно. А рекорди прийдуть.

В цілому, зарано говорити про готовність, – додає Мананчиков. – Але всі наші спортсмени працюють наполегливо, кожен – у межах своєї категорії. І це головне.

Каразінці сильні, талановиті, справжні!

Ліна ТИМАРСЬКА.

ВІД СКАРАБЕЯ ДО QR-КОДУ: ЯК ОЖИВАЄ АРХЕОЛОГІЯ В КАРАЗІНСЬКОМУ МУЗЕЇ

Ми продовжуємо знайомити вас з унікальними музеями Казанського. І нещодавно в музеї археології відбулося справжнє культурне свято – відкриття виставки «Древній Гелон єднає». Подія присвячена 20-річному ювілею співпраці археологів Казанського університету з Історико-культурним заповідником «Більськ».

Виставка – це більше, ніж просто експозиція. Це історія про партнерство, довіру, натхнення та науку, яка триває вже десятиліттями. Як розповідає директорка музею археології Ірина Шрамко, на Більському городищі проводилися масштабні спільні дослідження.

Особливо емоційною є частина виставки, присвячена знахідкам, зробленим під час повномасштабного вторгнення – у 2022–2025 роках.

Наші студенти мали нагоду побачити ці артефакти на власні очі та почути історії з перших вуст. Про археологію як шлях, виклики воєнних розкопок і нові формати музеїв – розмова з Костянтином Пеляшенком, археологом і одним з кураторів виставки.

– «Древній Гелон єднає» – чому саме така назва і чому зараз?

– Цього року – 20 років офіційної співпраці з ІКЗ «Більськ», але наше партнерство має глибше коріння. Археологи Казанського ще з 1950-х років досліджували Більське городище – один із найбільших та

найцікавіших археологічних комплексів Європи. Ця виставка – спроба показати не лише артефакти, а й саму історію спільної роботи, довіри та єдності, яка витримала навіть війну.

– Що саме представлено на виставці? Що з експонатів справді вражає?

– Ми зібрали знахідки від доби бронзи до пізнього середньовіччя. Є унікальні речі: бронзовий казан ранньоскіфського періоду, ймовірно з Кавказу, сарматські залізні наконечники стріл – рідкісні для Лісостепу. Це не просто артефакти – це історії. І що важливо: більшість із них знайдено вже під час повномасштабного вторгнення.

– Археологія у воєнний час – як це взагалі можливо?

– Складно, але ми не зупинялись. 2022–2025 роки – це активні польові сезони, попри повітряні тривоги й ризики. Взагалі, за 20 років існування заповідника, на Більську було зроблено багато резонансних знахідок. Пригадую, як у 2019 році, у майже повністю пограбованому кургані, наша експедиція натрапила на золоті прикраси жіночого головного убору та єгипетську підвіску у вигляді скарабея – буквально в останньому квадраті поховання.

– Виставка – це лише про розкопки?

– Ні. Це також про наукове партнерство. Разом із «Більськом» ми видали низку книжок, активно долучилися до видання щорічника «Археологічні дослідження Більського городища», який доступний онлайн. Це важлива платформа не тільки для фахівців, а й для всіх, хто цікавиться археологією. А це – фестивалі, виставки, культурні події. До 2022 року активно долучалися до «Гелон Фесту». Планували будівництво скансену й нового музею. Так, війна все це поставила на паузу, але точно не скасувала.

– У музеї багато нового. Розкажіть про формати.

– Це вже не «музей-зі-скляними вітринами». У нас простір, де артефакти буквально «живуть»: вони на стінах, під ногами. Додали фотозону зі середньовічним обладунком, інтерактиви, QR-коди з аудіогідом через додаток *iZi.TRAVEL*. Людина не просто дивиться – вона взаємодіє. Для сучасного глядача це важливо.

– Що далі? Чим ще здивує музей?

– Ми готуємо нові виставки, зокрема – на основі архівних матеріалів, які ще ніколи не показували. Активно оцифруємо фонди. І працюємо з іншими тематиками: у нас є артефакти з античного Херсонесу, салтівської культури, розкопки Харківської фортеці та інших козацьких

поселень. Це цілий всесвіт.

– Музей – це про минуле чи майбутнє?

– Це про людину. У кожному експонаті – жива історія. А це музей – це освітній простір. До війни в нас був дитячий гурток «Археологія». Діти самі проводили розкопки, вивчали старовинні ігри, працювали з давніми артефактами та багато іншого. Хочемо це відновити. Бо музей – це живий організм.

– Особисто для вас – що таке музей?

– Для мене музей – це місце, де відпочиває душа. Це не просто професія. Це спосіб життя, де є все: польові роботи, наука, натхнення, передання знань далі. Поки є такі простори – маємо куди повертатись. За сенсами, за тишею, за собою.

Текст: Анастасія КОЗЛЕНКО.

Фото: Діана КУРГАНОВА.